ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

28. června 2007 *

Ve věci C-363/05,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím VAT and Duties Tribunal, Londýn (Spojené království), ze dne 19. září 2005, došlým Soudnímu dvoru dne 26. září 2005, v řízení

JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc,

The Association of Investment Trust Companies

proti

The Commisioners of HM Revenue and Customs

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Rosas (zpravodaj), předseda senátu, J. Klučka, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh a P. Lindh, soudci,

* Jednací jazyk: angličtina.

generální advokátka: J. Kokott,
vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. prosince 2006,

s ohledem na vyjádření předložená:

— za JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc K. P. E. Lasokem, QC, a M. Angiolinim, barrister, zmocněnými A. Khanem, solicitor,

— za vládu Spojeného království C. Gibbs a R. Hillem, jako zmocněnci,

— za Komisi Evropských společenství R. Lyalem a M. Afonso, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 1. března 2007,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních

předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23, dále jen „šestá směrnice").

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc (dále jen „Claverhouse") a The Association of Investment Trust Companies, žalobkyněmi v původním řízení, na jedné straně a Commissioners of HM Revenue and Customs (dále jen „Commissioners") na straně druhé ohledně zamítnutí posledně uvedenými osvobodit od daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH") služby správy, které jsou poskytovány svěřenské investiční společnosti (Investment Trust Company, dále jen „ITC").

Právní rámec

Právní úprava Společenství

3 Podle čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice osvobodí členské země od DPH následující plnění, a to za podmínek, které samy stanoví k zajištění správného a jednoznačného uplatňování těchto osvobození a k zamezení jakýchkoli daňových úniků, vyhýbání se daňovým povinnostem či zneužití daňového režimu:

„spravování zvláštních investičních fondů, jak je vymezují členské státy."

4 Směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) (Úř. věst. L 375, s. 3; Zvl. vyd. 06/01, s. 139), ve znění pozdějších změn, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/108/ES ze dne 21. ledna 2002 (Úř. věst. L 41, s. 35; Zvl. vyd. 06/04, s. 302) a naposledy směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/1/ES ze dne 9. března 2005 (Úř. věst. L 79, s. 9) (dále jen „směrnice o SKIPCP") stanoví v článku 1:

„1. Členské státy uplatňují tuto směrnici na subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (dále jen SKIPCP), které se nacházejí na jejich území.

2. Pro účely této směrnice a s výhradou článku 2 se za SKIPCP považují subjekty:

— jejichž výhradním předmětem činnosti je kolektivní investování kapitálu získaného od veřejnosti do převoditelných cenných papírů nebo do likvidních finančních aktiv uvedených v čl. 19 odst. 1 a které provozují svou činnost na základě zásady rozložení rizika a

— jejichž podílové jednotky jsou na žádost podílníků přímo nebo nepřímo odkoupeny nebo vyplaceny z aktiv těchto subjektů. Za rovnocenné odkupu nebo vyplacení se považuje jednání ze strany SKIPCP k zajištění toho, aby se hodnota jejich podílových jednotek na burze významně nelišila od čisté hodnoty jejich aktiv.

3. Tyto subjekty mohou být zřizovány na základě zákona buď podle smluvního práva (jako zvláštní investiční fondy spravované správcovskou společností), nebo podle svěřenského práva (jako ‚unit trusts'), nebo podle práva společností (jako investiční společnosti)."

5 Podle čl. 2 odst. 1 směrnice o SKIPCP se subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (dále jen „subjekty kolektivního investování") uzavřeného typu nepovažují za subjekty investování, na které se vztahuje tato směrnice.

6 Znění šestého bodu odůvodnění směrnice o SKIPCP je následující:

„vzhledem k tomu, že koordinace právních předpisů členských států by se zpočátku měla omezit na subjekty kolektivního investování jiné než uzavřeného typu, které nabízejí své podílové jednotky ke koupi veřejnosti ve Společenství a jejichž výhradním předmětem činnosti je investování do převoditelných cenných papírů (zpravidla převoditelných cenných papírů kotovaných na burzách nebo na obdobných regulovaných trzích); že právní úprava subjektů kolektivního investování, na něž se nevztahuje tato směrnice, vyvolává řadu problémů, které musí být řešeny jinými předpisy, a tyto subjekty proto budou předmětem pozdější koordinace [...]."

Vnitrostátní právní úprava

7 Ve Spojeném království byl článek 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice proveden na základě zákona o dani z přidané hodnoty z roku 1994 (Value Added Tax Act 1994, dále jen „VATA 1994").

8 Podle Items 9 a 10, Group 5 Schedule 9 VATA 1994 je osvobozeno od daně spravování povoleného zvláštního investičního fondu („authorised unit trust", dále jen „AUT") a spravování investovaných aktiv otevřené investiční společnosti („open-ended investment company", dále jen „OEIC").

9 Pojmy AUT a OEIC uvedené ve VATA 1994 jsou vymezeny zákonem o finančních službách a trzích z roku 2000 (Financial Services and Markets Act 2000), který částečně provádí směrnici o SKIPCP ve Spojeném království.

10 Ze spisu vyplývá, že ITC jsou v zásadě vymezeny podle kritérií uvedených v Section 842 zákona o daních z příjmů a zákona o korporační dani z roku 1988 (Income and Corporation Taxes Act 1988). Tento článek stanoví podmínky, které musí společnost splnit, aby měla jako ITC nárok na osvobození od daně z kapitálových zisků.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

11 Claverhouse je ITC, která ke spravování svých portfolií využila služby správy třetí osoby, a to společnosti JP Morgan Fleming Asset Management (UK) Limited.

12 Claverhouse podléhá DPH ze služeb správy, které jí byly poskytnuty, jelikož Commissioners odmítají pokládat poskytování služeb správy ITC za plnění osvobozené od DPH. Claverhouse tedy zaplatila během deseti let do 31. prosince 2003 DPH bez nároku na odpočet ve výši 2,7 milionů GBP.

13 V této souvislosti podaly Claverhouse a The Association of Investment Trust Companies, sdružení zastupující několik ITC činných na trhu Spojeného království, u předkládajícího soudu proti Commissioner žalobu.

14 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že AUT, které byly zřízeny podle svěřenského práva, a OEIC, které byly zřízeny podle práva společností, jsou zvláštními investičními fondy, jejichž počet akcií a podílových jednotek drženými investory se mění v závislosti na investicích. AUT a OEIC jsou totiž otevřenými finančními fondy (neboli investičními fondy otevřeného typu), které jsou povinny odkoupit od investorů, kteří je chtějí prodat, jejich podílové jednotky nebo akcie. ITC, které jsou zřízeny podle práva společností, jsou naproti tomu uzavřenými investičními fondy (neboli investičními fondy uzavřeného typu). ITC jsou kolektivní investiční nástroje, které jsou založeny ve formě akciových společností kotovaných na burze. Investor, který chce ukončit svoji účast v posledně uvedeném typu fondu, prodá obvykle své podílové jednotky na sekundárním trhu, jakým je burza cenných papírů, kde je cena vyjednávána podle nabídky a poptávky na trhu.

15 Předkládající soud upřesňuje, že na rozdíl od AUT a OEIC, ITC nepotřebují na základě zákona o finančních službách a trzích z roku 2000 žádné povolení od Financial Services Authority (orgán odpovědný za dohled nad finančními službami). Jako společnosti kotované na burze však podléhají dozoru Financial Services Authority, který vykonává jako Listing Authority (orgán burzovního dohledu pro kotaci).

16 Předkládající soud krom toho uvádí, že správa AUT a OEIC musí být svěřena externímu správci, zatímco ITC disponuje představenstvem, které může samo řídit investování. Devadesát procent ITC však svěřuje správu investic externím správcům fondů.

17 Z předkládacího rozhodnutí konečně vyplývá, že ve Spojeném království jsou OEIC, jejichž kapitál je variabilní, které jsou subjekty kolektivního financování ve smyslu směrnice o SKIPCP a pro spravování svých fondů musí využívat třetí osobu, osvobozeny od DPH pro plnění, která jsou jim poskytována jejich externím správcem, zatímco na investiční společnosti s fixním kapitálem, jakou jsou ITC, se toto osvobození nevztahuje.

18 Za těchto podmínek se VAT and Duties Tribunal, London, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1. Může pojem ‚zvláštní investiční fondy' v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice zahrnovat rovněž uzavřené investiční fondy, jako jsou ITC?

2. Je-li odpověď na první otázku kladná, slovní spojení ‚jak je vymezují členské státy' v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 [šesté směrnice]:

a) umožňuje, aby členské státy vybraly určité ‚zvláštní investiční fondy', které se nacházejí na jejich území, za tím účelem, aby jim poskytly osvobození od daně pro služby správy a ostatní z osvobození od daně vyloučily, nebo

b) znamená, že členské státy musí mezi fondy, které se nacházejí na jejich území, určit ty, které spadají pod definici ‚zvláštních investičních fondů' a osvobození od daně se pak vztahuje na všechny tyto fondy?

3. Je-li odpovědí na druhou otázku, že členské státy mohou vybrat ‚zvláštní investiční fondy', které mohou využít osvobození od daně, jak ovlivňují zásady daňové neutrality, rovného zacházení a předcházení narušení hospodářské soutěže výkon této posuzovací pravomoci?

4. Má čl. 13 část B písm. d) bod 6 [šesté směrnice] přímý účinek?"

K předběžným otázkám

Úvodní poznámky

19 Podle ustálené judikatury jsou osvobození od daně upravená článkem 13 šesté směrnice samostatnými pojmy práva Společenství, které musejí být definovány na úrovni Společenství, účelem čehož je zamezit rozdílům při používání režimu DPH mezi jednotlivými členskými státy (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 3. března 2005, Fonden Marselisborg Lystbådehavn, C-428/02, Sb. rozh. s. I-1527, bod 27, ze dne 26. května 2005, Kingscrest Associates a Montecello, C-498/03, Sb. rozh. s. I-4427, bod 22; ze dne 1. prosince 2005, Ygeia, C-394/04 a C-395/04, Sb. rozh. s. I-10373, bod 15; ze dne 4. května 2006, Abbey National, C-169/04, Sb. rozh. s. I-4027, bod 38, a ze dne 14. prosince 2006, VDP Dental Laboratory, C-401/05, Sb. rozh. s. I-12121, bod 26).

20 Zákonodárce Společenství však může svěřit členským státům pravomoc vymezit určité termíny osvobození od daně (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 28. března 1996, Gemeente Emmen, C-468/93, Recueil, s. I-1721, bod 25, a výše uvedený Abbey National, bod 39).

21 V tomto případě přísluší členským státům vymezit dotčené pojmy ve svém vlastním vnitrostátním právu (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 27. dubna 2006, Solleveld a van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 a C-444/04, Sb. rozh. s. I-3617, bod 29), přičemž musí dodržet termíny osvobození od daně použité zákonodárcem Společenství.

22 Z judikatury v oblasti DPH krom toho vyplývá, že jestliže členské státy vymezují určité termíny osvobození od daně, nemohou při tom ohrozit cíle sledované šestou směrnicí nebo obecné zásady, tvořící základ této směrnice, zejména zásadu daňové neutrality (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek ze dne 28. března 1996, Gemeente Emmen, C-468/93, Recueil, s. I-1721, bod 25, a ze dne 12. ledna 2006, Turn- und Sportunion Waldburg, C-246/04, Sb. rozh. s. I-589, bod 31).

K první předběžné otázce

23 Podstatou první předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda pojem „zvláštní investiční fondy" uvedený v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice může zahrnovat rovněž uzavřené investiční fondy, jako jsou ITC.

24 Na rozdíl od tvrzení vlády Spojeného království mají žalobkyně v původním řízení a Komise Evropských společenství za to, že pojem „zvláštní investiční fondy" může zahrnovat rovněž uzavřené investiční fondy, jako jsou ITC.

25 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice neobsahuje žádnou definici pojmu „zvláštní investiční fondy".

26 V bodě 53 výše uvedeného rozsudku Abbey National Soudní dvůr rozhodl, že se čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice týká zvláštních investičních fondů bez ohledu na jejich právní formu. Jak subjekty kolektivního investování zřízené podle smluvního nebo svěřenského práva, tak subjekty kolektivního investování zřízené podle práva společností spadají do oblasti působnosti tohoto ustanovení.

27 Pokud pro použití pojmu „zvláštní investiční fondy" uvedeného v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice není rozhodující právní forma, zbývá v důsledku toho přezkoumat, zda v tomto ohledu záleží na způsobu, jakým provozují svou činnost.

28 Ani ze znění, ani z kontextu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice nevyplývá, že úmyslem zákonodárce Společenství bylo umožnit členským státům při jejich vymezení termínů osvobození od daně, aby rozlišovaly podle způsobu, jaký si zvláštní investiční fondy zvolily pro provozování své činnosti.

29 Výklad čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice, který by osvobozoval od DPH spravování otevřených fondů, a nikoliv spravování uzavřených fondů, by byl v rozporu se zásadou daňové neutrality, na které zejména spočívá společný systém DPH, tak jak jej zavádí šestá směrnice, a která brání tomu, aby bylo při vybírání DPH zacházeno rozdílně s hospodářskými subjekty, které uskutečňují stejné operace (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 16. září 2004, Cimber Air, C-382/02, Sb. rozh. s. I-8379, body 23 a 24; ze dne 8. prosince 2005, Jyske Finans, C-280/04, Sb. rozh. s. I-10683, bod 39, a výše uvedený Abbey National, bod 56).

30 Jak uvedla generální advokátka v bodě 21 svého stanoviska, uzavřené investiční fondy totiž nevykazují žádný zjevný relevantní rozdíl, který by a *priori* vyloučil, aby byly zařazeny, stejně tak jako otevřené investiční fondy, mezi zvláštní investiční fondy ve smyslu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice.

31 Na rozdíl od tvrzení vlády Spojeného království nelze odkazovat na ustanovení směrnice o SKIPCP a vyvozovat z nich omezený výklad pojmu „zvláštní investiční fondy" v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice.

32 Z bodů odůvodnění a pojmů směrnice o SKIPCP sice vyplývá, že cílem této směrnice je koordinace vnitrostátních právních předpisů o subjektech kolektivního investování, nic to však nemění na tom, jak uvedla generální advokátka v bodě 22 svého stanoviska, že v době přijetí šesté směrnice nebyla terminologie Společenství v oblasti zvláštních investičních fondů ještě harmonizována, jelikož směrnice o SKIPCP, jejíž čl. 1 odst. 3 definuje na úrovni Společenství subjekty kolektivního investování, byla přijata až v roce 1985 (viz výše uvedený rozsudek Abbey National, bod 55).

33 Krom toho, i když některá jazyková znění, jako jsou zejména španělské, francouzské, italské a portugalské znění čl. 1 odst. 3 směrnice o SKIPCP, při označení subjektů kolektivního investování zřízených podle smluvního práva používají výraz „zvláštní investiční fondy", tak jak je uveden v čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice, aby odlišila otevřené investiční fondy zřízené podle smluvního práva od investičních fondů zřízených podle svěřenského práva nebo fondů zřízených podle práva společností, v případě jiných jazykových znění tohoto ustanovení, zejména anglického, dánského a německého, tomu tak není (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Abbey National, bod 55).

34 Nelze se konečně odvolávat na to, že harmonizace zavedená směrnicí o SKIPCP se nevztahuje na uzavřené investiční fondy. V tomto ohledu je třeba konstatovat, jak zdůrazňuje Komise, že uzavřené investiční fondy nejsou definitivně vyloučeny z koordinačních opatření, která uvádí tato směrnice. Ze šestého bodu odůvodnění této směrnice totiž vyplývá, že tyto fondy jsou z koordinace směrnice vyloučeny pouze dočasně. Není tak vyloučeno, že uzavřené zvláštní investiční fondy budou předmětem pozdější harmonizace.

35 Z výše uvedeného vyplývá, že uzavřená investiční společnost, jako je ITC, která využívá služby správy poskytované třetí osobou, spadá do pojmu „zvláštní investiční fondy" v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice.

36 Tento výklad nevyvrací v žádném případě skutečnost, že uzavřené investiční fondy nemají povinnost využívat externího správce, ale mohou se stejně tak rozhodnout, že se budou spravovat samy. Skutečnost, že uzavřené investiční fondy, jako jsou ITC, mají na rozdíl od OEIC možnost spravovat se samy a nemají povinnost využívat externí správu, nemá totiž žádný vliv na situaci ITC, který se rozhodne využít externí správu. Vzhledem k tomu, že se takový fond rozhodne pro využití externí správy, nachází se objektivně ve stejné situaci jako otevřený investiční fond, jako je OEIC, který musí využít externího správce povinně.

37 Na první otázku je tedy třeba odpovědět, že čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „zvláštní investiční fondy" uvedený v tomto ustanovení může zahrnovat rovněž uzavřené zvláštní investiční fondy, jako jsou ITC.

Ke druhé a třetí otázce

38 Podstatou druhé a třetí předběžné otázky předkládajícího soudu je, jaký je dosah slovního spojení „jak je vymezují členské státy" v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice.

39 Žalobkyně v původním řízení, jakož i Komise mají za to, že členské státy mají pouze pravomoc určit mezi fondy, které se nacházejí na jejich území, ty, které spadají pod definici „zvláštních investičních fondů". Jakmile byl fond určen jako zvláštní investiční fond, musí být podle Komise osvobozen od DPH podle čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice. Posuzovací pravomoc členských států se tedy nevztahuje na skutečné použití či nepoužití režimu DPH. Komise dodává, že fondy musí být určeny s ohledem na ustanovení směrnice o SKIPCP.

40 Vláda Spojeného království uvádí, že široký výklad pojmu „zvláštní investiční fondy" v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice musí být nezbytně spojen s výkladem slovního spojení „jak je vymezují členské státy", podle kterého je členským státům svěřena velká míra posuzovací pravomoci při výběru fondů, které musí být osvobozeny od daně.

41 Je třeba bez dalšího podotknout, že pravomoc vymezit obsah pojmu „zvláštní investiční fondy" v žádném případě členské státy neopravňuje k tomu, aby vybraly určité fondy, které se nacházejí na jejich území, za tím účelem, aby jim poskytly osvobození od daně a ostatní z osvobození od daně vyloučily. Z bodu 21 tohoto rozsudku totiž vyplývá, že výchozím bodem pro posuzovací pravomoc, která byla členským státům svěřena, musí být pojem „zvláštní investiční fondy".

42 Výklad, podle kterého přísluší členským státům vybrat investiční fondy, které jsou osvobozeny od daně, a ostatní z něj vyloučit, by přitom znamenal samotné popření pojmu „zvláštní investiční fondy" v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice, jehož cílem je zabránit rozdílům při používání režimu DPH na takové fondy.

43 Článek 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice tedy uděluje členským státům pouze pravomoc vymezit v jejich vnitrostátním právu fondy, které odpovídají pojmu „zvláštní investiční fondy". Jak vyplývá z bodu 22 tohoto rozsudku, musí být tato pravomoc vykonávána s ohledem na cíl sledovaný šestý směrnicí a na zásadu daňové neutrality, která je vlastní společnému systému DHP.

44 Je tedy třeba přezkoumat, zda jsou dodrženy meze posuzovací pravomoci, která byla členským státům svěřena v čl. 13 část B písm. d) bodě 6 šesté směrnice, pokud osoba povinná k dani vyžaduje, aby služby správy, které jsou jí poskytovány, byly uznány jako služby spadající do spravování zvláštního investičního fondu za účelem osvobození od DPH stanoveného v tomto ustanovení.

45 V tomto ohledu je třeba jednak poznamenat, že cílem osvobození od daně operací souvisejících se spravováním zvláštních investičních fondů, stanoveného v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice, je zejména ulehčit investorům investování peněz do investičních fondů vyloučením nákladů tvořených DPH. Toto ustanovení má totiž zajistit, aby byl společný systém DPH daňově neutrální, co se týče výběru mezi přímým investováním do cenných papírů a investováním prostřednictvím subjektů kolektivního investování (výše uvedený rozsudek Abbey National, bod 62).

46 Co se týče dále zásady daňové neutrality, která je vlastní společnému systému DPH, Soudní dvůr připomíná, že tato zásada brání tomu, aby bylo při vybírání DPH zacházeno rozdílně s hospodářskými subjekty, které uskutečňují stejné operace. Tato zásada přitom nevyžaduje, aby se jednalo o totožné hospodářské subjekty. Z ustálené judikatury totiž vyplývá, že uvedená zásada brání tomu, aby s podobnými poskytováními služeb, která si tak navzájem konkurují, bylo zacházeno odlišně z hlediska DPH (viz zejména rozsudky ze dne 23. října 2003, Komise v. Německo, C-109/02, Recueil, s. I-12691, bod 20; ze dne 17. února 2005, Linneweber a Akritidis, C-453/02 a C-462/02, Sb. rozh. s. I-1131, bod 24; výše uvedený Kingscrest Associates a Montecello, bod 54; ze dne 8. června 2006, L.u.p., C-106/05, Sb. rozh. s. I-5123,

bod 32; výše uvedený rozsudek ze dne 12. ledna 2006, Turn- und Sportunion Waldburg, bod 33, jakož i výše uvedený Solleveld a van den Hout-van Eijnsbergen, bod 39).

47 Zásada daňové neutrality zahrnuje zásadu zamezení narušení hospodářské soutěže, které je způsobeno rozdílným zacházením z hlediska DPH (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 3. května 2001, Komise v. Francie, C-481/98, Recueil, s. I-3369, bod 22). Narušení je prokázáno, jestliže bylo konstatováno, že poskytování služeb si navzájem konkurují a je s nimi zacházeno odlišně z hlediska DPH (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 29. března 2001, Komise v. Francie, C-404/99, Recueil, s. I-2667, body 45 až 47). V tomto ohledu není významné, zda se jedná o značné narušení.

48 Z výše uvedeného vyplývá, že jakékoli použití vnitrostátní právní úpravy, která vylučuje spravování uzavřených zvláštních investičních fondů z osvobození od daně stanoveného v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice, je v rozporu s cílem tohoto ustanovení a se zásadou daňové neutrality v rozsahu, v němž jsou tyto uzavřené investiční fondy subjekty kolektivního investování, které umožňují investorům investování do cenných papírů, a v rozsahu, v němž se uvedené fondy nacházejí v konkurenčním postavení s fondy osvobozenými od DPH.

49 Je věcí vnitrostátního soudce ověřit, zda je použití vnitrostátní právní úpravy v původním řízení ve světle údajů uvedených v tomto rozsudku slučitelné s cílem čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice a se zásadou daňové neutrality.

50 V tomto ohledu mohou být předkládajícímu soudu s ohledem na informace, které sdělil Soudnímu dvoru, poskytnuty některé dodatečné údaje. Je tedy v každém případě zjištěno, že spravování AUT a OEIC, které jsou podle definice ve směrnici SKIPCP subjekty kolektivního investování, je ve Spojeném království osvobozeno od

DPH. I když v současné době ITC nejsou subjekty kolektivního investování ve smyslu směrnice SKIPCP, nic to nemění na tom, že jak uvádí předkládající soud, AUT, OEIC a ITC představují tři kolektivní investiční nástroje s rozložením rizika. Předkládající soud má navíc za to, že ITC, stejně tak jako AUT a OEIC, představují investování do cenných papírů prostřednictvím subjektu kolektivního investování a umožňují soukromým investorům investovat do finančních portfolií s rozložením rizika, a tak snížit riziko spojené s obchody na burze.

51 Ze zjištění předložených Soudnímu dvoru tedy vyplývá, že spravování ITC je zahrnuto do cíle šesté směrnice a že ITC jsou investičními fondy podobnými AUT a OEIC, které spadají do pojmu „zvláštní investiční fondy". Za těchto podmínek se vyloučení ITC z osvobození od daně podle v čl. 13 části B písm. d) bodě 6 šesté směrnice nejeví ve světle cíle tohoto ustanovení a zásady daňové neutrality jako odůvodněné.

52 Jak uvádí Komise, otázka, zda tento výklad způsobuje, že se osvobození od daně podle čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice vztahuje rovněž na jiné fondy než ty, které jsou předmětem původního řízení, není předmětem předběžných otázek předložených Soudnímu dvoru.

53 Je třeba dodat, že kvalifikace jako „zvláštní investiční fondy" ve vnitrostátním právu nemůže postačovat k odůvodnění takového osvobození těchto fondů podle práva Společenství od daně, jako je osvobození dotčené v původním řízení. K tomu je ještě nezbytné, aby se jednalo o fondy, které spadají do pojmu „zvláštní investiční fondy" ve smyslu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice a které ve světle cíle této směrnice a zásady daňové neutrality mohou připadat v úvahu pro osvobození od daně.

54 S ohledem na předcházející úvahy je třeba odpovědět na druhou a třetí otázku, že čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že uděluje členským státům posuzovací pravomoc vymezit fondy, které se nacházejí na jejich území a které spadají do pojmu „zvláštní investiční fondy" pro účely osvobození od daně stanoveného v tomto ustanovení. Při výkonu této pravomoci však členské státy musí dodržet cíl sledovaný uvedeným ustanovením, kterým je usnadnit investorům investování do cenných papírů prostřednictvím investičních fondů a současně zajistit zásadu daňové neutrality při vybírání DPH ze spravování zvláštních investičních fondů, které si konkurují s jinými zvláštními investičními fondy, jako jsou fondy, na které se vztahuje působnost směrnice o SKIPCP.

Ke čtvrté otázce

55 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice má přímý účinek.

56 Žalobkyně v původním řízení mají za to, že se mohou dovolávat tohoto ustanovení. Pouhá skutečnost, že se jeví, že toto ustanovení přenechává členským státům při vymezení zvláštních investičních fondů určitý prostor pro uvážení, by neměla bránit možnosti se tohoto ustanovení dovolávat, pokud vnitrostátní opatření, která jej provádějí, překročí meze tohoto prostoru pro uvážení v rozsahu, v němž porušují zásadu daňové neutrality nebo účel, který sleduje osvobození od daně stanovené v tomto ustanovení. Komise souhlasí s tímto názorem a dodává, že čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice se lze přímo dovolávat, jelikož meze stanovené pro posuzovací pravomoc členských států jsou jasné, přesné a dostatečně bezpodmínečné.

57 Vláda Spojeného království má naproti tomu za to, že čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice nemá přímý účinek, jelikož vyžaduje dodatečné provedení členskými státy.

58 Z ustálené judikatury v tomto ohledu vyplývá, že ve všech případech, kdy se ustanovení směrnice z hlediska svého obsahu jeví jako bezpodmínečná a dostatečně přesná, se lze těchto ustanovení dovolávat při neexistenci prováděcích opatření přijatých ve lhůtách vůči jakýmkoli vnitrostátním předpisům neslučitelným se směrnicí nebo z důvodu, že definují práva, která jednotlivci mohou uplatňovat vůči státu (viz rozsudky ze dne 19. ledna 1982, Becker, 8/81, Recueil, s. 53, bod 25; ze dne 10. září 2002, Kügler, C-141/00, Recueil, s. I-6833, bod 51; ze dne 20. května 2003, Österreichischer Rundfunk a další, C-465/00, C-138/01 a C-139/01, Recueil, s. I-4989, bod 98, jakož i výše uvedený Linneweber a Akriditis, bod 33).

59 Co se týče obsahu čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice, je třeba konstatovat, že uvádí dostatečně přesně a bezpodmínečně, že spravování zvláštních investičních fondů musí být osvobozeno od daně.

60 Skutečnost, že toto ustanovení znovu potvrzuje prostor pro uvážení členských států, nemůže zpochybnit tento výklad, pokud na základě objektivních indicií odpovídá sporné plnění kritériím, na která se vztahuje uvedené osvobození od daně (viz obdobně rozsudek ze dne 6. listopadu 2003, Dornier, C-45/04, Recueil, s. I-12911, bod 81).

61 V důsledku toho skutečnost, že čl. 13 části B písm. d) bodu 6 šesté směrnice uděluje členským státům posuzovací pravomoc a upřesňuje, že jsou oprávněny vymezit zvláštní investiční fondy, nebrání zúčastněným se tohoto ustanovení přímo dovolávat (viz obdobně výše uvedený rozsudek Dornier, bod 81), pokud členský

stát, který tuto posuzovací pravomoc vykonává, přijal vnitrostátní opatření, která nejsou s touto směrnicí slučitelná (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Linneweber a Akriditis, body 36 a 37).

62 Na čtvrtou otázku je tedy třeba odpovědět, že čl. 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice má přímý účinek v tom smyslu, že osoba povinná k dani se jej může dovolávat u vnitrostátního soudu, aby zabránila použití vnitrostátní právní úpravy, která je s tímto ustanovením neslučitelná.

K nákladům řízení

63 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

1) Článek 13 části B písm. d) bod 6 šesté směrnice Rady 77/388/EHS ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „zvláštní investiční

fondy“ uvedený v tomto ustanovení může zahrnovat rovněž uzavřené zvláštní investiční fondy, jako jsou svěřenské investiční společnosti (Investment Trust Companies).

2) **Článek 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice 77/388 musí být vykládán v tom smyslu, že uděluje členským státům posuzovací pravomoc vymezit fondy, které se nacházejí na jejich území a které spadají do pojmu „zvláštní investiční fondy“ pro účely osvobození od daně stanoveného v tomto ustanovení. Při výkonu této pravomoci však členské státy musí dodržet cíl sledovaný uvedeným ustanovením, kterým je usnadnit investorům investování do cenných papírů prostřednictvím investičních fondů a současně zajistit zásadu daňové neutrality při výběru DPH ze spravování zvláštních investičních fondů, které si konkurují s jinými zvláštními investičními fondy, jako jsou fondy, na které se vztahuje působnost směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/1/ES ze dne 9. března 2005.**

3) **Článek 13 část B písm. d) bod 6 šesté směrnice 77/388 má přímý účinek v tom smyslu, že osoba povinná k dani se jej může dovolávat u vnitrostátního soudu, aby zabránila použití vnitrostátní právní úpravy, která je s tímto ustanovením neslučitelná.**

Podpisy.